

Ettepanek tõsta isikliku sõiduauto kasutamise hüvitise maksuvaba piirmäära

Lugupeetud Mart Võrklaev!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) pöördub Rahandusministeeriumi poole ettepanekuga tõsta tulumaksuseaduses sätestatud isikliku sõiduauto kasutamise hüvitise maksuvaba piirmäära praeguselt 0,30 eurolt 0,45 euroni kilomeetri kohta, kuid maksimaalselt praeguselt 335 eurolt 500 euroni kuus. Järgnevalt põhjendame oma ettepanekut lähemalt.

1. Kehtiv õigus

Tulumaksuseaduse § 13 lg 3 p 2 kohaselt ei maksustata tulumaksuga ametnikule, töötajale või juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmele makstavat hüvitist seoses isikliku sõiduauto kasutamisega teenistus-, töö- või ametiülesannete täitmisel. Lisaks tuleneb viidatud sättest, et ühele isikule makstava hüvitise maksuvaba piirmäär on sõitude kohta arvestuse pidamise korral 0,30 eurot kilomeetri kohta, kuid mitte rohkem kui 335 eurot kalendrikuus iga hüvitist maksva tööandja kohta. Sama hüvitise piirmäär on sätestatud ka Vabariigi Valitsuse määruse „Teenistus-, töö- või ametiülesannete täitmisel isikliku sõiduauto kasutamise kohta arvestuse pidamise ja hüvitise maksmise kord“ §-s 5.

2. Põhjendused maksuvaba hüvitise piirmäära tõstmiseks

Kaubanduskoda teeb Rahandusministeeriumile ettepaneku tõsta tulumaksuseaduses sätestatud isikliku sõiduauto kasutamise hüvitise maksuvaba piirmäära järgmistel põhjustel:

- **Piirmäära pole tõstetud peaaegu 10 aastat.** 335-eurone maksuvaba hüvitise piirmäär kehtib tulumaksuseaduses alates 2014. aasta 1. septembrist ning 0,3-eurone piirmäär alates 2011. aasta 1. jaanuarist. Seega tõsteti ühte piirmäära viimati rohkem kui 13 aastat tagasi ning teist piirmäära pole tõstetud peaaegu 10 aastat.
- **Viimase 10 aasta jooksul on olnud kiire inflatsioon.** Alates maksuvaba hüvitise piirmäära viimasest tõstmisest on tarbijahinnaindeks, sh kütusehinnad, sõiduautode ning nende hooldamise ja kasutamisega seotud kulud, kasvanud olulisel määral. Statistikaameti andmetel oli tarbijahinnaindeks 2023. aasta

detsembris 62,6% kõrgem kui 2011. aasta jaanuaris ning 49% kõrgem kui 2014. aasta septembris. Hetkel ei ole ka ette näha, et lähitulevikus ootaks meid ees deflatsioon, vaid oodata on inflatsiooni kasvu jätkumist. Rahandusministeeriumi 2023. aasta suvise majandusprognoosi kohaselt tõuseb tarbijahinnaindeks 2024. aastal 4,6%, 2025. aastal 2,5%, 2026. aastal 1,7% ning 2027. aastal 1,9%.

- **Kehtiv piirmäär ei võimalda hüvitada töösõite varasemas mahus.** Kuna tarbijahinnaindeksi kasv on olnud alates piirmäära viimasest tõstmisest väga kõrge, siis seetõttu ei võimalda kehtiv piirmäär enam hüvitada töösõite varasemas mahus.
- **Piirmäära tõstmine aitab vähendada Eestis kasutusel olevate sõiduautode hulka või vähemalt pidurdab selle kasvu.** Kui tõsta maksuvaba hüvitise piirmäära ehk tööandjad saavad võimaluse praegusest suuremas ulatuses hüvitada töötajale tegelikud ja vajalikud kulud, mis töötajal tekivad seoses isikliku sõiduauto kasutamiseга töösõitudeks, siis väheneb vajadus tööandja omanduses või valduses olevate sõiduautode järele. Seega on võimalik töötaja isikliku sõiduautoga teha nii isiklikke kui ka tööalaseid sõite ning väheneb vajadus omada isiklikku sõiduautot ning samal ajal kasutada ka tööandja sõiduautot. Leiame, et riik ei peaks maksupoliitikaga vähendama isikute motivatsiooni kasutada ühte sõiduautot nii erasõitudeks kui ka töösõitudeks. Kehtiv regulatsioon aga ei soosi isikliku sõiduauto kasutamist töösõitudeks, pigem soosib kahe sõiduauto kasutamist, kuid see ei peaks nii olema.

3. Ettepanek hüvitise piirmäära tõstmiseks

Eeltoodud põhjustel teeme ettepaneku muuta tulumaksuseaduse § 13 lg 3 p 2 sõnastust selliselt, et hüvitise maksuvaba piirmäär on edaspidi praeguse 0,3 euro asemel 0,45 eurot ning 335 euro asemel 500 eurot. Samasisuline muudatus tuleb teha ka Vabariigi Valitsuse määruse „Teenistus-, töö- või ametiülesannete täitmisel isikliku sõiduauto kasutamise kohta arvestuse pidamise ja hüvitise maksmise kord“ §-s 5. Seega meie ettepaneku kohaselt tuleks tõsta hüvitise maksuvaba piirmäära 50% ehk tarbijahinnaindeksi muutuse võrra alates 2014. aasta septembrist.

Tuletame meelde, et Kaubanduskoda tegi sarnase ettepaneku ka 2022. aasta septembris. Siis saime Rahandusministeeriumilt vastuse, et tulumaksuseaduses sätestatud isikliku sõiduauto kasutamise hüvitise maksuvaba piirmäära tuleks muuta, kuid eelnevalt on vaja läbi viia põhjalik analüüs, leidmaks võimalusi vastava muudatuse tegemiseks.

Kaubanduskoja hinnangul ei kaasne hüvitise maksuvaba piirmäära tõstmisega kõrget väärkasutamise riski, sest endiselt jääb kehtima põhimõte, et maksuvabastuse saamiseks tuleb pidada töösõitude kohta arvestust ehk sõidupäevikut, kus peab muu hulgas olema kirjas läbisõidumõeldiku alg- ja lõppnäit iga töösõidu kohta, samuti töösõidu kuupäev ja eesmärk iga töösõidu kohta. Sõidupäevikut on maksuhalduril võimalik kontrollida. Lisaks juhime tähelepanu sellele, et hüvitise piirmäär on tööandjate jaoks võimalus, mitte kohustus. Paljud tööandjad ei paku täna sellist hüvitise maksmise võimalust ja ilmselt ei tee seda ka tulevikus, kuid muudatus on hädavajalik nende tööandjate ja töötajate jaoks, kes sellist võimalust tahavad kasutada. Tuleb arvestada

ka sellega, et hüvitise näol ei ole tegemist töötajale makstava preemiaga, vaid isikliku sõiduauto kasutamiseга töösõitudeks tehtud kulutuste hüvitamisega.

Loodame, et peate võimalikuks võtta arvesse Kaubanduskoja ettepanekut ning töötada välja vastav tulumaksuseaduse muutmise seaduse eelnõu. Vajadusel oleme valmis kohtuma ja oma ettepanekut täiendavalt selgitama. Kui Rahandusministeeriumi hinnangul ei ole võimalik sellist muudatust tulumaksuseaduses teha, siis palume põhjendust selle kohta. Kui ettepanekut ei ole võimalik ellu viia endiselt põhjusel, et puudub põhjalik analüüs, siis palume teavet selle kohta, miks ei ole sellist analüüsi tehtud viimase pooleteise aasta jooksul, millal plaanitakse selline analüüs teha ning miks on selline analüüs muudatuse tegemiseks vältimatult vajalik, kuigi oleme oma ettepanekus selgelt põhjendanud, et piirmäära tõstmine on seotud tõendatud kulude kasvuga.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

Marko Udras

marko.udras@koda.ee